

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота

з корейської філології на тему:

ТИПОЛОГІЯ ПРЕФІКСАЛЬНОГО І СУФІКСАЛЬНОГО СЛОВОТВОРУ
В СУЧАСНІЙ КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ: ПОРІВНЯЛЬНІ ТА ФУНКЦІЙНІ
АСПЕКТИ

Студентки групи Пкор 21-20

факультету східної і слов'янської
філології

денної форми здобуття освіти

Освітньої програми:

Корейська мова і література та

переклад, західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.066 Східні мови та

літератури (переклад включно),

перша – корейська

Ярмолінської Яніни Олександрівни

Науковий керівник:

к.ф.н., доц. Охріменко В.О.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТЯ СЛОВОТВОРУ ТА ЙОГО СПОСОБИ. МОРФОЛОГІЧНИЙ СЛОВОТВІР: ПРЕФІКСАЛЬНИЙ І СУФІКСАЛЬНИЙ СПОСОБИ.....	6
1.1 Корейська мова. Поняття словотвору та його способи.....	6
1.2 Морфологічний словотвір в корейській мові.....	12
1.2.1 Префіксальний спосіб словотвору в корейській мові	14
1.2.2 Суфіксальний спосіб словотвору в корейській мові	14
Висновки до Розділу 1.....	15
РОЗДІЛ 2. АФІКСАЛЬНИЙ СЛОВОТВІР. ПОРІВНЯЛЬНІ ТА ФУНКЦІЙНІ АСПЕКТИ ПРЕФІКСАЛЬНОГО І СУФІКСАЛЬНОГО СЛОВОТВОРУ	17
2.1 Афіксальний словотвір іменників	17
2.2 Афіксальний словотвір дієслів та прикметників	20
2.3 Афіксальний словотвір прислівників.....	24
2.4 Порівняльні та функційні аспекти в сучасній корейській мові.....	26
Висновки до Розділу 2.....	29
ВИСНОВКИ.....	30
ANNOTATION.....	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	35

ВСТУП

На сьогоднішній день корейська мова є однією з найбільш цікавих мов у світі та мов, яка динамічно розвивається щодня. Завдяки своїй багатовіковій історії та впливу інших культур, корейська мова стала унікальною та має багато особливостей, які варто досліджувати і нині.

У сучасному етапі розвитку корейської мови спостерігаються численні зміни та тенденції, що впливають на її вживання та розуміння. Корейська мова є однією з найважливіших мов світу, яка має багату історію та культурну спадщину. Сьогодні корейська мова перебуває на етапі інтенсивного розвитку, змінюючи певні правила граматики, додаючи великий відсоток нової створюваної і запозиченої лексики, що обумовлено глобалізацією та зростанням впливу Кореї в світі.

Вивченню історії корейської мови, її граматики та лексики, а особливо розділу морфології були присвячені роботи таких лінгвістів як Г. Рамстед, Н. Поппе, Р. Міллер, О. Шестакова, Ю. Мазур, Д. Карпека, А. Рижков та багатьох інших. В роботі висвітлюються основні особливості корейської лексичної системи в розділі морфології щодо частин мови, формотворчих морфем і словотвору в цілому.

У цій дослідницькій роботі будуть розглянуті особливості розвитку корейської мови, зокрема спірні історичні факти, типологія словотвору корейської мови, префіксальний і суфіксальний словотвір, а також порівняльний та функційні аспекти цих видів словотвору в залежності від їх використання у певних контекстах.

Актуальність дослідження. Актуальність цієї теми полягає в тому, що префіксальний і суфіксальний словотвір постають основними способами утворення слів у корейській мові, і їхнє вивчення може допомогти краще зрозуміти особливості структури мови.

Дослідження цієї теми може мати практичну користь для тих, хто вивчає корейську мову, зокрема для іноземців, які вивчають корейську мову як іноземну. Знання про типологію префіксального і суфіксального словотвору може

допомогти у формуванні навичок словоутворення і полегшенню у вивченні нових слів.

Порівняльний аспект дослідження може допомогти зрозуміти взаємозв'язки різних видів префіксів у суфіксів корейської мови залежно від частини мови, до якої відноситься певне модифіковане слово і яке місце у реченні воно займає. Порівняльний аналіз структури мов може підвищити рівень знання корейської мови.

Дослідження функційних аспектів префіксального і суфіксального словотвору може мати значення для лінгвістики та лінгвістичної антропології. Знання про функції цих морфем можуть допомогти краще зрозуміти культурні, історичні та соціальні аспекти корейської мови.

Мета дослідження. Метою дослідження пропонуваної роботи є дослідження різних типів префіксального і суфіксального словотвору в сучасній корейській мові з порівняльного або функційного аспекту.

Відповідно до вказаної мети постають такі **завдання**, які ми маємо:

1. Визначити словотвір та його класифікацію;
2. Розкрити морфологічний словотвір;
3. Проаналізувати типологію префіксального і суфіксального способу;
4. Виконати порівняльний аналіз афіксів корейської мови зі сторони функційного аспекту у мові.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження виступає префіксальний та суфіксальний способи словотвору.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є моделі префіксального і суфіксального словотвору в сучасній корейській мові.

Матеріал дослідження. Для дослідження типології префіксального і суфіксального словотвору в сучасній корейській мові були дібрані різні види матеріалу дослідження: слова, утворені з використанням префіксів та суфіксів в корейській мові, використано наукову літературу українських та іншомовних джерел, яка стосується досліджуваної теми, а також словники та граматики

корейської мови, що містять відомості про префіксальний та суфіксальний словотвір в корейській мові.

Для реалізації мети і завдань використано комплекс **методів та прийомів** дослідження, таких як: описовий та структурний методи дослідження, а також порівняльний метод для аналізу практичної частини і систематизації досліджуваних компонентів.

Новизна роботи. Новизна пропонованої роботи характеризується тим, що напрямок дослідження, який може принести нові знання про структуру та функціонування мови, буде корисним для різних галузей, пов'язаних з корейською мовою, до дасть можливість майбутнім фахівцям краще зрозуміти цю інформацію.

Практична цінність роботи полягає в тому, що з розвитком корейської мови зростає й інтерес до неї в світі, що створює нові можливості для співпраці та культурного обміну між Кореєю та іншими країнами. Знання про типологію префіксального і суфіксального словотвору можуть бути корисними для студентів та викладачів корейської мови, які бажають покращити свої знання про мовну структуру та збільшити свій словниковий запас. Також це може допомогти перекладачам та інтерпретаторам зрозуміти значення та контекст корейських слів, що сприятиме поліпшенню якості перекладу.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, підпунктів до розділів, висновків до розділів, загального висновку до всієї роботи, анотації та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТЯ СЛОВОТВОРУ ТА ЙОГО СПОСОБИ. МОРФОЛОГІЧНИЙ СЛОВОТВІР: ПРЕФІКСАЛЬНИЙ І СУФІКСАЛЬНИЙ СПОСОБИ

1.1 Корейська мова. Поняття словотвору та його способи

Корейська мова (한국어 або 조선말) – це не лише мова, якою користуються в Південній та Північній Кореї, а й мова, якою говорять більше, ніж вісімдесят мільйонів людей у всьому світі. Найбільш поширено нею розмовляють, розуміють та думають люди у таких країнах як ПД та ПН Корея, Китай, Японія та звісно США. Проте є багато країн, де люди мріють вільно володіти цією мовою не лише граматично, а й лексично правильно, використовуючи різноманітні сленги, метафори, ідіоми та сталі вирази, аби краще розуміти усі тонкості цієї мови. Вона має довгу історію, насичену подіями, взаємодією з іншими мовами, боротьбою за свою незалежність, та становлення її тою, яку ми знаємо на сьогодні.

Корейську мову прийнято вважати ізольованою мовою. Питання про походження становить найбільший інтерес для лінгвістів, але воно також захопило увагу корейської непрофесійної громадськості. Коли спеціалісти говорять громадськості про «генеалогічні дерева» та «споріднені мови», неспеціаліст, природно, думає, що корейська мова має родичів і біологічну родину, як і ці люди. І коли такому однорідному народу, як корейці, кажуть, що їхня мова належить до сім'ї, яка включає монгольську та маньчжурську, вони уявляють, що їхні предки прибувають у глухий кут Корейського півострова, як воїни-вершники. (Lee, Ramsey, 2001, с. 23)

Вважається, що корейська належить до алтайської мовної сім'ї, хоча її класифікація залишається суперечливою та є однією з головних тем для дискусій серед лінгвістів. Одними з перших, хто висловив свої припущення щодо того, що корейська мова має зв'язки з алтайською сім'єю, був фінський лінгвіст Г. Рамстед, який опублікував свої роботи з вивчення морфології алтайських мов та

граматики корейської мови, в яких він також відносив її до алтайської мовної сім'ї.

Г. Рамстедт, а слідом за ним і Н. Поппе, став одним із перших основоположників так званої теорії про «мікро-алтайську» мовну сім'ю, до якої належать монгольська, тюркська, тунгуська мови та в тому числі й корейська мова. (Johanson, 2006, с. 170)

Г. Рамстедт приділяє особливу увагу дослідженню спорідненості корейської та японської мов. Він виділяє чотири основні ознаки, за якими можна визначити споріднені зв'язки цих мов: 1) наявність лексичних одиниць, у яких відсутні префікси чи інфікси; 2) наявність архаїчних форм суфіксів; 3) подібна побудова складів; 4) наявність закономірності: на початку слова обов'язково є голосний звук або приголосний у поєднанні з голосним звуком. (Ramstedt, 1939, с. 54)

Пізніше Н. Поппе, який так само, як і його попередники, також досліджував проблему спорідненості корейської мови з мовами алтайської сім'ї. Поппе у своїй роботі посилається на праці Г. Рамстедта та корейського філолога Лі Гі Муна. Він наголошує на недостатній вивченості корейської мови, що, у свою чергу, не дає можливості вважати її повною мірою членом алтайської мовної сім'ї. (Poppe, 1965, с. 163)

Американський лінгвіст Р.А. Міллер стверджує, що завдяки роботам європейських вчених у галузі реконструкції алтайської мовної сім'ї, у наукових колах визнано факт приналежності корейської та японської до алтайської сім'ї. Поряд з цим, вчений справедливо зазначає, що залишаються досі невирішеними питання про реконструкцію проміжних стадій цих мов, про їх спорідненість та існування спільної прамови.

Вивчаючи еволюцію корейської та японської мов, Міллер робить висновок про те, що ці мови індивідуальні. Вони розглядаються в рамках алтайської сім'ї як окремі сутності, які займають особливе місце в історії розвитку мов. Вчений робить припущення про те, що їх прамови могли мати свою власну історію, яку ще недосконало вивчили. Він має рацію і в тому, що його колеги-сучасники дуже

часто посилаються на роботи своїх попередників, не проводячи детального аналізу представлених у них матеріалів. (Miller, 2008, с. 288)

Корейська мова є однією зі східноазійських мов, яка має свої особливості та специфіку. У сучасній корейській мові, як і в інших мовах, спостерігаються різноманітні зміни та розвиток лексики.

Однією з найбільш значущих змін у сучасній корейській мові є вплив зростаючої кількості запозичень з інших мов, таких як англійська, китайська та японська, а також створення нових слів, що відображають сучасні реалії. Це пов'язано зі зростанням інтернаціональної торгівлі та комунікації між країнами. Багато англійських слів та виразів з'являються у корейській мові, зокрема, в галузі технологій, бізнесу та науки.

Крім того, корейська мова піддається процесу спрощення та стандартизації. Це означає, що багато слів, які колись були вживані, стають застарілими та відходять у минуле. Зокрема, це стосується діалектних термінів та виразів, які вживаються тільки в певних регіонах.

Також в сучасній корейській мові спостерігається зростання вживання скорочень та аббревіатур. Це пов'язано з тим, що люди все більше використовують текстові повідомлення та соціальні мережі, де зручно вживати скорочення та аббревіатури для економії часу та символів.

Хоча корейська наукова спільнота продовжує процес стандартизації термінів, видається доцільним у той же час почати розроблення правил та критеріїв для термінотворення, адже розвиток науки в останні роки лише пришвидшується, відповідно, з'являється все більше нових понять, які потрібно позначати. Навіть саме слово «термін» у корейській мові піддалося змінам – якщо колись термін позначали як «전문 용어», сьогодні також використовують синонім 전문어, утворений морфологічним способом – скороченням – приєднанням словотворчого афіксу «어» (말씀 어) зі слова 용어 до першої частини словосполучення 전문. (Шестакова, 2020, с. 112)

Словотвір або дериватологія – це процес створення нових слів за допомогою використання певних морфем та інших лінгвістичних засобів. Це важлива

частина мовного аналізу, яка допомагає зрозуміти, як мова розвивається та змінюється з часом.

Способи словотвору можуть включати такі процеси, як додавання префіксів та суфіксів до коренів слів, зміна написання слова для підвищення його емоційної сили, складання слів з інших слів, тобто такий спосіб як словоскладання, або за допомогою синтаксичних засобів, таких як звороти та складні речення.

Розвиток словотвору може бути пов'язаний з різними факторами, такими як зміни в суспільстві, розвиток технологій, збільшення кількості контактів між різними культурами, націями та мовами, зміни у мовних традиціях тощо. Крім того, словотвір може залежати від особливостей конкретної мови.

Наприклад, корейська мова має довгу історію, яка відображає культурну самобутність людей, які нею користуються. Словотвір у корейській мові може включати використання різноманітних афіксів для вказівки статусу мовця або відношення до того, про що він говорить. Також в корейській мові є спеціальні морфеми, які допомагають зв'язувати слова в речення і передавати точність сенсу.

Морфологія – це розділ граматики, який вивчає граматичні властивості слова, зміну форми слів і пов'язаних із ними граматичних значень. До морфології належить і вчення про частини мови. Тобто можна сказати, що морфологія – це граMATика слова. (Кочерган, 2001, с. 262) Іншими словами, у цьому розділі граматики дається опис засобів творення форм слів, системи граматичних форм слова та окремих типів (частин мови, класів та підкласів) слів у словниковому складі мови, які класифікуються за сукупністю властивих їм ознак. Морфологія вивчає також граматичні категорії, в яких виявляються граматичні властивості класів та підкласів слів. Кожна граматична категорія є сукупністю граматичних форм, що утворюють ряди з однорідними граматичними значеннями.

Головною особливістю корейського словотворення є те, що словотвірні та формотворчі засоби корейської мови надзвичайно самостійні порівняно з флективними синтетичними та аналітичними мовами. Ці засоби лише

приєднуються до коренів та інших морфологічних елементів, а не зливаються з ними.

Ще однією специфікою корейського словотворення є те, що в корейській мові лише префікси є суто словотворчими. Суфікси можуть бути як словотворчими, так і формотворчими (суфікси минулого й майбутнього часу, гонорифічні суфікси у предикативів, суфікси множинності й інклюзивної збірності в іменників). Наприклад, слово *건축가* – “архітектор” є похідним і складається зі словотворчого суфікса *-가* та основи *건축* – “будівництво, спорудження, забудова”.

Третьою особливістю корейського словотворення є наявність специфічних морфологічних елементів, які не вживаються як самостійні слова. Їхнє значення є категоріально-класифікуючим. Це квазісуфікси (постпозитивний елемент, що приєднується до базової основи або до кореневої основи іншомовного походження й утворює похідне квазісуфіксальне слово) та квазіпрефікси (аналогічний препозитивний елемент). (Кан, 2007, с. 106-107)

Як і більшість інших мов, сучасна корейська лексика поповнюється в основному шляхом створення нової лексики, запозичення лексики з інших мов та зміни значення лексичних одиниць. Серед них найбільший вплив на корейську лексику має перший метод. Тобто система словотвору відіграє одну з головних ролей у вивченні корейської лінгвістики.

Існує декілька версій типів словотвору, які представлені різними вченими.

Посилаючись на роботу Сонг Д. Д., то в основному існує три способи виникнення слів: запозичення, складання та деривація. (Song, 2005, с. 90) Запозичення слів є досить популярним в наш час, особливо з приходом інтернету, де мови полубляють наче змішуватись між собою. Слова також можна створити або придумати, використовуючи ресурси, які вже існують у мові. Наприклад, уже існуючі слова можуть бути зіставлені, щоб виразити нові поняття або речі. Цей процес технічно відомий як компаундування, або поєднання, складання.

Наприклад, *택시* – “таксі” та *운전사* – “водій” – це два різні слова, і їх можна об’єднати, щоб утворити «нове» (складне) слово *택시운전사* – “таксист”.

Більшість китайсько-корейських слів складаються з двох китайських ієрогліфів. Китайські ієрогліфи мають значення, незалежно від того, чи використовуються вони окремо. Наприклад, китайсько-корейське слово *학생* – “студент” складається з *학* – “навчання” та *생* – “людина”. Те саме слово *학* поєднуємо з *교* – “викладання”, *년* – “рік” і *원* – “зона”, і отримуємо *학교* – “школа”, *학년* – “навчальний рік” і *학원* – “навчальний заклад”. Корейські слова також можна складати подібним чином для створення слів. У корейській мові складні слова пишуться без пробілу і дефіса між складовими частинами. (Song, 2005, с. 90)

Другим найпоширенішим способом створення слів є прикріплення елементів, менших за слова, тобто афіксів, до вже існуючих слів. Цей процес словотворення відомий як деривація. Афікси не можуть стояти самі по собі, але повинні прив’язуватися до слів. Їх можна приєднувати до початку чи кінця слів для утворення нових або додаткових слів. Наприклад, такі афікси, як *맨* – “голий/сам/без нічого”, *덧* – “додатковий/поверх чогось” і подібні, можна додати до початку слів, і буде: *맨발* – “босоніж”, *맨밥* – “варений рис (без гарніру)”, *덧신* – “галоші”, *덧문* – “зовнішні двері” тощо.

У корейській мові більше суфіксів, ніж префіксів. Наприклад, *-질* – “діяльність (часто принизлива)”, *-꾼* – “виконавець” додаються до кінця слів, як у *망치질* – “бити” (*망치* – “молоток”), *욕질* – “лайка” (*욕* – “непристойність”), *노름꾼* – “гравець” (*노름* – “азартна гра”), *장사꾼* – “купець” (*장사* – “торгівля”). (Song, 2005, с. 91)

Лінгвіст Ю. Мазур виділяє такі способи словотвору корейської мови:

- 1) фонетико-морфологічний чи безафіксний;
- 2) лексико-синтаксичний;
- 3) морфолого-синтаксичний;
- 4) морфологічний.

Безафіксний спосіб словотвору – має місце у формуванні дієслів та прикметників. Цей спосіб відображає дуже давні процеси, пов’язані з фонетичними закономірностями корейської мови, де першим ділом потрібно

згадати про гармонію голосних звуків. Наприклад: *변들변들, 반들반들, 뽀들뽀들, 뽀들뽀들* – “про щось гладке або слизьке”; *비떨어지다* – “покоситися”, *뽀떨어지다* – “нахилитися” тощо. Однак цей підхід не дуже ефективний у сучасній корейській мові. (Мазур, 1960, с. 38)

Лексико-синтаксичний спосіб словотвору – це спосіб творення нових слів шляхом зрощення двох або більшої кількості слів одного словосполучення. Іншими словами – словоскладання.

Наприклад: *재미있다* – “цікавий” (*재미* – “інтерес”, *있다* – “мати/бути”, тобто дослівно “мати/є інтерес”); *맛없다* – “не смачний” (*맛* – “смак”, *없다* – “не мати/не бути”, тобто дослівно “не мати смаку”); *일반개념* – “загальне поняття” (*일반* – “загальний, звичайний, росповсюджений”, *개념* – “поняття, концепція”) тощо.

Морфолого-синтаксичний, також називається конверсією, тобто коли слово, або основа використовується в різних частинах мови без змін.

Наприклад:

- іменник або прислівник: *잘못* – “помилка або помилково”; *오늘* – “сьогодні або нині”; *보통* – “звичайний або зазвичай” тощо;
- дієслово або прикметник: *쓰다* – “писати, використовувати, одягати або гіркий, болісний”; *달다* – “солодкий або просити, важити, встановлювати”; *싸다* – “дешевий або загортати”; *짜다* – “солоний, скупий або збирати, організовувати” тощо.

Також відносно нерідко спостерігається в сучасній корейській мові редуплікація або іншими словами повторення морфеми, яка не є способом словотвору, а є лише засобом лексико-семантичної експресії чи граматичного формоутворення. (Карпека том 1, 2018, с. 118)

Найбільш поширеним, насиченим та різноманітним є морфологічний тип словотвору, який включає в себе такі способи: афіксальний, який поєднує в собі префіксальний, суфіксальний і префіксально-суфіксальний способи словотвору, і поєднання коренів, основ і слів.

Морфологічні моделі термінотворення є одними із найбільш вживаних у корейській мові (Рижков, 2007, с. 6), адже вони показують високу

продуктивність, а також дозволяють утворювати відносно короткі слова. Ця характеристика робить морфологічний спосіб особливо актуальним для використання в термінотворенні, адже однією із загальноприйнятих характеристик терміна є те, що він має бути коротким. (Д'яков, 2000, с. 12)

1.2 Морфологічний словотвір в корейській мові

Корейська мова має складну морфологію та систему словотворення, що дає можливість утворювати нові слова шляхом поєднання коренів, суфіксів та префіксів. Основою корейських слів є корінь, який може бути складений з однієї або кількох голосних та приголосних звуків. Корінь може бути модифікований за допомогою афіксів (префіксів та суфіксів) для утворення нових слів.

Наприклад, корінь *보* у дієслові *보다* – “дивитись” може бути змінений за допомогою суфіксу *-기* для утворення віддієслівного іменника (іменник, який утворився від дієслова) *보기* – “приклад”, однак слово *보기* може також перекладатися, як “споглядання”, де *-기* буде виступати не словотворчим суфіксом, а закінченням. (Ковальчук, 2019, с. 27)

Наведемо інший приклад використання складу *보* у вигляді суфіксу. І тут суфікс *-보* буде мати зовсім не те значення, як у дієслові *보다*. Тут суфікс буде означати зневажливий відтінок певної видимої ознаки якогось предмета чи істоти. Наприклад, дієслово *먹다* – “їсти” стане іменником *먹보* – “ненажера”, а дієслово *울다* – “плакати” стане іменником *울보* – “плаксій”, тобто людина, яка багато плаче з приводу та без.

Крім того, у корейській мові існує багато граматичних префіксів та суфіксів, які можуть змінювати значення слова або вказувати на час, особу, кількість, ступінь ввічливості тощо. Наприклад, звичайна форма минулого часу, яку ми знаємо як *-았/였/였* - насправді являється суфіксом, який вказує на дію, яка виконується у минулому часі, а суфікс *-겠* вказує на майбутній час, коли ви впевнені, що дія відбудеться стовідсотково, до того ж виражає волю, бажання або намір мовця, або певне передбачення, що щось ймовірно, але не

стовідсотково, трапляється у майбутньому. Другий варіант зазвичай використовується для передбачення прогнозу погоди.

Наприклад, 포도를 사다 – в інфінітиві “купляти виноград”, 포도를 삽니다 – у простому теперішньому часі “купляю виноград”, 포도를 샀습니다 – у минулому часі буде перекладатися як “купив виноград” і 포도를 사겠습니다 – “збираюся купити виноград/куплю виноград”; 내일은 날씨가 춥겠습니다 – “ймовірно завтра буде холодно”, як передбачення прогнозу погоди, тобто може бути як холодно, так і тепло.

Також в корейській мові існує багато слів, які утворені шляхом поєднання двох чи більше коренів. Наприклад, слово 전자사전 – “електронний словник” складається з коренів 전자 – “електронний” та 사전 – “словник”. Прикладом такого словника для корейської мови може бути “Naver Dictionary”, “Daum Dictionary”, “Korean Standard Dictionary”, а для англійської мови “Oxford Dictionary”, “Cambridge Dictionary”, “Longman Dictionary” тощо.

Загалом, морфологічний словотвір корейської мови є дуже складним і має багато особливостей, які потребують ретельного вивчення для досягнення високого рівня володіння не лише корейською, а й будь-якою мовою.

1.2.1 Префіксальний спосіб словотвору в корейській мові.

Префіксом (접두사) називається афіксальна морфема, яка при додаванні становиться перед коренем. Основна граматична функція префіксів полягає в тому, що вони відносять нову лексичну одиницю до певної лексико-граматичної категорії, тобто встановлюють її категоріальну приналежність.

У сучасній корейській мові налічується значна кількість словотворчих префіксів. З семантичної погляду вони мають різні функції, тобто вони надають новоствореному слову різні значення чи їх відтінки. Префікси є незалежними морфемами і можуть функціонувати як самостійні слова, наприклад, прислівники, післяйменники, іменник з аналогічним значенням. (Карпека том 1, 2018, с. 122)

Також префіксація ріколи не призводить до переходу слова в іншу частину мови. (Ковальчук, 2019, с. 12)

Наприклад, префікс $-\text{ㄱ}$ вказує на те, що певний предмет являється непотрібним, зайвим або марним, якщо ми додамо його до іменника 글자 – “літера”, то отримане слово ㄱ글자 так і залишиться іменником, який перекладається як “зайва літера”; префікс $-\text{내}$, який позначає спрямованність дії від того, хто говорить, додаємо до дієслова 뛰다 – “бігати”, то отримуємо таке ж неперехідне у іншу частину мови дієслово 내뛰다 і означатиме “вибігати або тікати” тощо.

1.2.2 Суфіксальний спосіб словотвору в корейській мові.

Суфіксом (접미사) називається афіксальна морфема, яку при додаванні ставлять за коренем. Слова, що створюються шляхом суфіксації, висловлюють найрізноманітніші поняття: осіб, зайнятих різною діяльністю, всілякі предмети та речі, їх ознаки, а також різноманітні зміни та процеси.

Також деякі суфіксальні морфеми також здатні функціонувати незалежно, як окремі слова. І тут вони мають аналогічне чи близьке лексичне значення. (Карпека том 1, 2018, с. 124-125, 127)

Суфіксацію поділяють на два типи: синтаксичний тип суфіксації, який призводить до переходу однієї частини мови у іншу, та несинтаксичний тип, тобто який не змінює частину мови слова, до якого додається сам суфікс. (Ковальчук, 2019, с. 12)

Наприклад, якщо додати суфікс $-\text{ㅁ}$, який створює іменники із дієслів або прикметників, до прикметника 아프다 – “боліти”, то ми отримуємо перехідне слово 아픔 – “біль”, яке із прикметника перетворилось на іменник; суфікс $-\text{스럽}$, який в свою чергу створює з іменників прикметники, додаємо до іменника 평화 – “мир, спокій, тиша” і отримуємо прикметник 평화스럽다 – що означає «мирний, спокійний, тихий».

Прикладами несинтаксичного типу можна навести суфікс $-\text{원}$, що позначає людину, додаємо до іменника 회사 – “компанія” і отримуємо іменник 회사원 –

“працівник компанії”; суфікс -기, який робить каузативну форму дієслова, коли дія робиться кимось для когось, додаємо до дієслова 숨다 – “ховатися” і отримуємо дієслово 숨기다 – “ховати”.

Висновки до Розділу 1

Отже, не лише Корея має багату насичену подіями історію, а й корейська мова має досить обширну історію походження і суперечливі моменти, які й зараз активно обговорюються у колах інтелектуальної еліти.

Словотвір – це вчення про словотворення, яке зберігає та поповнює лексичний склад мови. За одними лінгвістами в корейській мові існують такі види словотвору: запозичення, складання та деривація. А за іншими вченими: фонетико-морфологічний, або безафіксий; лексико-синтаксичний, морфолого-синтаксичний та морфологічний способи словотвору.

Морфологічний словотвір корейської мови ґрунтується на принципі зміни основи та додаванні різноманітних афіксів. Корейська мова має дві групи афіксів – лексичні та граматичні. Лексичні афікси використовуються для створення нових слів або зміни значення старих слів, тоді як граматичні афікси додаються до основи, щоб утворити різні граматичні форми та закінчення.

Морфологічні моделі для формування термінів є одними з найбільш використовуваних моделей у корейській мові, оскільки вони демонструють високу ефективність, а також дозволяють утворювати відносно короткі слова, для економії часу мовця. Ця особливість робить морфологічні методи особливо придатними для створення слів чи термінів, оскільки однією із загальноприйнятих характеристик термінів є те, що термін повинен бути коротким.

РОЗДІЛ 2. АФІКСАЛЬНИЙ СЛОВОТВІР. ПОРІВНЯЛЬНІ ТА ФУНКЦІЙНІ АСПЕКТИ ПРЕФІКСАЛЬНОГО І СУФІКСАЛЬНОГО СЛОВОТВОРУ

Корейська мова – одна з тих мов, які мають дуже розвинені та складні морфологічні структури, і вони характеризуються різними граматичними формами. Багато конкретних досліджень, проведених вченими з різних країн, не є випадковими, і в основному викликані через проблеми з морфологічними питаннями, які виникають під час вивчення цієї галузі в корейській мові.

Тема дослідження словотвору є настільки глибокою та обширною, що можна з легкістю в ній загубитися, наче у лабіринті, тому далі буде запропоновано розглянути приклади використання малої частки з усіх префіксів і суфіксів корейської мови у певних семантичних та категоріях творення слів стосовно основних частин мови, та у певних аспектах мови, таких як порівняльний та функційний аспект використання афіксів.

2.1 Афіксальний словотвір іменників

Словотвір іменників є досить великим пластом у цій галузі і налічує понад сотню різноманітних префіксів, суфіксів і інших видів словотвору, кожен з яких різні вчені можуть поділити на свої класифікації, категорії, види, семантичне значення та емоційне забарвлення.

Під час ретельного дослідження даного відгалуження у темі афіксального словотвору варто виділити одночасно і важливі та корисні для вивчення корейської мови та культури афікси, а також достатньо цікаві та незвичні на перший погляд афікси, які наврядчи можна зустріти у будь-якій з інших відомих мов, окрім мов азійського походження.

1) Префікси характеристики:

- **갈-** – суфікс, який проявляє певну зовнішню характеристику, яка відрізняється від внутрішньої, або надає значення дії, яка виконана поверхнево: **대중** – “орієнтир, широка публіка, приблизно, на око” → **것대중** – “приблизні

розрахунки, зроблені на око”; *대답* – “відповідь” → *겉대답* – “неуважна відповідь, коли відволікаються”;

- *실-* – має також два значення, а саме “тонкий, стрункий, легкий” та “фактичний, дійсний, правдивий”: *안개* – “туман” → *실안개* – “легкий туман”; *생활* – “життя” → *실생활* – “справжнє життя”;

- *한-* – суфікс, що позначає “великий розмір”, “середина предмету чи явища” та “зовнішній”: *길* – “дорога” → *한길* – “велика широка дорога”; *여름* – “літо” → *한여름* – “середина літа, піковий сезон влітку”;

- *맨-* – префікс, який вказує на певну оголеність предмету, без додавання чогось іншого, коли предмет немає нічого іншого окрім того, що вказано: *주먹* – “кулак” → *맨주먹* – “голий кулак”, *눈* – “око” → *맨눈* – “неозброєне око”;

- *뒤-* – префікс, який вказує на явище, яке має хаотичний стан: *섞임* – “перемішування” → *뒤섞임* – “місиво, вінегрет (у переносному значенні, тобто коли багато чого намішано у купу); *범벅* – “безлад, коли все намішано до купи і неможливо визначити що є що” → *뒤범벅* – “хаос, метушня, плутанина”;

- *알-* – префікс, який додає іменнику значення “нічим не покритий/не прикритий”, означає округлу форму предмета або його маленький розмір, а також вказує на справжність або істину предмета: *밤* – “каштан” → *알밤* – “очищений каштан”; *사탕* – “цукерка” → *알사탕* – “льодяник, кругла цукерка”; *지렁이* – “хробак” → *알지렁이* – “маленький хробачок”; *부자* – “багатий” → *알부자* – “справжній багатий”;

- *헛-* – цей префікс можна назвати антонімом до попереднього, адже він вказує на несправжність та хибність предмета, його марність, безрезультатність: *돈* – “гроші” → *헛돈* – “гроші, викинуті на вітер”; *고생* – “страждання” → *헛고생* – “марні страждання”; *소문* – “чутки” → *헛소문* – “хибні чутки”.

2) Префікси китайського походження:

- *내-* – має значення «в, всередині, внутрішній»: *출혈* – “кровотеча” → *내출혈* – “внутрішня кровотеча”; *문* – “двері” → *내문* – “внутрішні двері”;

- 초- – має значення «що-небудь перевищувати, бути значною мірою», використовується, в основному, з корінням китайського походження, також префікс може мати переклад “ультра-”: 자연 – “природа” → 초자연 – “надприродний”; 강력 – “міць, сила” → 초강력 – “надпотужний”;

- 고- – має значення “високий, чудовий”, а також може мати значення “щось давнє, старовинне, з великим віком”: 강도 – “інтенсивність” → 고강도 – “висока інтенсивність”; 소설 – “роман” → 고소설 – “класичний роман”;

- 무- – пояснює відтінок нестачі, тобто “бути недостатнім, бути відсутнім, щось чого немає”: 관심 – “інтерес” → 무관심 – “не мати інтересу, байдужість”; 분별 – “відмінність” → 무분별 – “нерозбірливість, необачність”.

3) Префікси “флори, фауни та якості”:

- 개-, 돌-, 들- – це префікси, які означають, що рослина або тварина являються дикими створіннями, а також вказують на продукти низької якості або щось неприємне: 떡 – “виріб із рисового тіста” → 개떡 – “виріб із неякісного рисового тіста”; 체리 – “вишня” → 돌체리 – “дика вишня”; 새 – “птах” → 들새 – “дикий птах”;

- 메-, 땀-, 땀- – позначають тварину, як дике створіння, а також вказують на те, що певний вид крупи являється неклеїким: 돼지 – “свиня” – 땀돼지 → “дика свиня/кабан”; 쌀 – “сирий рис (крупа)” → 땀쌀 – “неклеїкий рис”.

4) Суфікси віддієслівних та відприкметникових іменників – тобто такі слова, які перейшли з однієї частини мову в іншу:

- -기, -이: дієслово 듣다 – “слухати, чути” перейшло у іменник 듣기 – “слухання, аудіювання”; 깊다 – “глибокий” → 깊이 “глибина”;

- -(으)막: 내리다 – “йти, опускати, занижати” → 내리막 – “падіння”;

- -애, -에: 놀다 – “грати, гуляти, веселитись” → 노래 – “пісня, спів”.

5) Суфікси китайського походження:

- -감 – суфікс, який означає “відчуття, почуття чогось”: 부담 – “тягар” → 부담감 – “відчуття обтяжливості через певні обов’язки”; 기대 – “надія, очікування” → 기대감 – “відчуття надії, що щось бажане справдиться”;

- -률 – буквально може перекладатися як “процентне співвідношення, пропорція” або “певний закон чи правило”: *이용* – “використання” → *이용률* – “процент використання або відвідування”;

- -성 – суфікс, який має значення характеру або певного процесу, якості чи властивості: *역사* – “історія” → *역사성* – “історичність”;

- -화 – може означати процес становлення або перекладати слово, закінчуючи його на “-ція”: *세계* – “світ” → *세계화* – “глобалізація”.

б) Суфікси зневажливого відтінку:

Напевно це найбільш неочікуваний і цікавий пласт іменникових суфіксів, який був виявлений під час дослідження різноманіття афіксів у корейській мові. Загалом було віднайдено більше двадцяти суфіксів зневажливого відтінку на всі смаки і вподобання. Однак розглянуто на конкретних прикладах буде лише кілька з них.

- -깡이, -다구니, -때기, -딱지, -머리, -통이 – ці суфікси створюють іменники зі зневажливим відтінком незалежно від частини мови похідного слова (іменник, дієслово чи прикметник): *마르다* – “худий” → *말가깡이* – “такий худий, що і скелет видно”; *악* – “зло” → *악다구니* – “лайка”; *배* – “живіт” → *배때기*, *배통이* – “пузо, пухляк”; *고물* – “старі речі” → *고물딱지* – “мотлох”; *안달* – “роздратування” → *안달머리* – “нетерплячка”;

- -내기, -뜨기, -쇠, -쟁이 – дані суфікси створюють іменники зі зневажливим відтінком на походження і статус людини, на особливості поведінки та на рід діяльності: *시골* – “село” → *시골내기*, *시골뜨기* – “селюк”; *밥* – “їжа, варений рис” → *밥쇠* – “дармоїд, ледацюга”; *거짓말* – “брехня” → *거짓말쟁이* – “брехун, брехло мале”. (Ковальчук, 2019, с. 26-40)

2.2 Афіксальний словотвір дієслів та прикметників

Під час зосередженого дослідження безлічі різноманітних афіксів, які поєднуються з дієсловами та прикметниками, умовно певні з них можна поділити на декілька підвидів:

1) Префікси спрямованості дії:

- 나- – префікс, вказує на дію спрямовану на зовнішній характер: 오다 – “приходити, приїжджати” → 나오다 – “виходити звідкись назовні, вибиватись, прориватись”; 뜨다 – “підніматись, сходити, здійматися в повітря” → 나뜨다 – “плавати на поверхні, парити у повітрі, з’являтися”;

- 들이- – є антонімом попереднього і спрямовує дію на внутрішню характеристику та може мати додаткове значення надмірної інтенсивності дії – “сильно, дуже, неочікувано, зненацька”: 붓다 – “насипати, наливати” → 들이붓다 – “наливати, окроплювати, насипати”; 켜다 – “пити залпом; запалювати, включати” → 들이켜다 – “ковтати за раз; зненацька включити”;

- 내리- – позначає дію, яка спрямована вниз: 치다 – “бити, вдаряти, аплодувати, плескати” → 내리치다 – “вдаряти з усієї сили, ляснути чимось”; 쪼다 – “гріти на сонечку, прогрівати, смажитись на сонці” → 내리쪼다 – “сильно пектись на сонці, коли сонце аж обпікає, гріти, світити”;

- 치- – є антонімом попереднього префіксу і направляє дію вгору: 받다 – “отримувати, приймати” → 치받다 – “підняти і тримати над головою, наздогнати”; 오르다 – “підніматися, досягати, дертися” → 치오르다 – “сходити вгору, підніматися вгору, дертися догори”;

- 맞- – префікс, який вказує на дію спрямовану однаково стосовно предметів: 서다 – “вставати, стояти, підійматись” → 맞서다 – “стояти обличчям один до одного; протистояти, стояти на своїй думці”; 바꾸다 – “мінати, перетворювати” → 맞바꾸다 – “замінити один предмет іншим”.

2) Префікси стану дії:

- 짓- – префікс, який у поєднанні з дієсловом має семантичне значення “сильно, суворо, грубо, абияк”: 밟다 – “ступати, наступати ногою, докучати” → 짓밟다 – “давити, втопувати, чавити ногою”; 씹다 – “жувати, критикувати, подрібнювати” → 짓씹다 – “розжовувати, жувати з силою, молоти, тримати себе в руках”;

- 뒤- – має значення “дуже, надмірно, сильно” і виражає, що щось зроблено надмірно, також він може означати “в протилежному напрямку або помінявши місцями”: 집다 – “брати пальцями, підіймати” → 뒤집다 – “вивертати, перекинути,

шиворіт-навиворіт, шарудіти у пошуках”; *떠들다* – “шуміти, галасувати” → *뒤떠들다* – “сильно шуміти, дуже галасувати”;

- *설-* – префікс, який дає значення “бути недостатнім, бути хибним, незавершеним”: *자다* – “спати” → *설자다* – “недостатньо поспати, не виспатись”;

- *빛-* – префікс, який можна назвати синонімом префікса *-설*, адже він також має значення “помилковий, хибний, неправильний”, але він також має і інше значення – значення стану, коли предмет має якийсь нахил: *보다* – “дивитись, бачити” → *빛보다* – “неправильно зрозуміти чи дивитись в хибному напрямку”;

놓다 – “покласти на” → *빛놓다* – “криво покласти”.

3) Суфікси пасиву:

Пасивний стан – слугує для позначення дії, яка виконується суб’єктом, що виражається у реченні непрямим відмінком (남수경, 2007, с. 12), тобто вказує на мету дії, тобто відношення до суб’єкта “суб’єкт – додатковий виконавець – дія”. (Шевченко, 1993, с. 329)

Дієслова пасивного стану називаються пасивними, адже вони утворюються за допомогою суфіксів *-이-*, *히-*, *-리-*, *-기-*. Дієслова, до яких додаються афікси *-받다*, *-당하다*, *-되다* іноді не називають пасивними дієсловами. Також існує місце для дискусії, чи можна вживати слово *-지다*, *-되다* у синтаксичному пасивному виразі із використанням допоміжних дієслів як чисте пасивне значення. (Ho-min Sohn, 2001, с. 124)

Слід зазначити, що не кожне дієслово може використовуватись з цими суфіксами. Однак у кожного дієслова може бути певне правило використання лише з конкретним суфіксом. Тому пасивні дієслова слід розглядати як окремі незалежні слова.

Від деяких однакових на вигляд, але різних за значенням дієслів пасивна форма буде утворюватися по-різному. Наприклад, дієслово *쓰다* в значенні “писати” і в значенні “використовувати” буде утворюватися з різними пасивними суфіксами. Якщо дієслово *쓰다* – “писати”, то пасивний стан буде утворений за допомогою суфікса *-지다-*, і ми отримаємо *써지다* – “писатися”, а

якщо *쓰다* у значенні “використовувати” → *쓰이다* – “використовуватися”. (“국어학 박진호태학사, 재귀사, 학여회 편“, 2009, с. 46)

Також, аби правильно і грамотно використовувати пасивний стан, при вивченні цього підрозділу словотвору потрібно не лише знати певні нюанси дієслів, а варто знати правила використання пасивних суфіксів:

- -이- – приєднується до дієслів, основа яких закінчується голосним звуком (*보다* – “бачити” → *보이다* – “виднітися”); дієслова, які закінчуються приголосними звуками *ㅍ*, *ㅎ* (*놓다* – “покласти” → *놓이다* – “бути переміщеним”); дієслова на *ㅍ* у патхчимі (*섞다* – “перемішувати” → *섞이다* – “змішуватися”);

- -히- – використовуються дієслова, основа яких закінчується: на *ㅁ* (*막다* – “закрити” → *막히다* – “бути закритим”); на *ㅂ* (*잡다* – “схопити” → *잡히다* – “бути схопленим”); на *ㅈ* (*잊다* – “забувати” → *잊히다* – “бути забутим”);

- -기- – приєднується до дієслів, основа яких закінчується на *ㅅ*, *ㅈ* (*씻다* – “мити” → *씻기다* – “бути помитим”); дієслова на *ㅁ* (*담다* – “покласти” → *담기다* – “бути покладеним”); на *ㄴ* (*안다* – “обіймати” → *안기다* – “бути обійнятим”);

- -리- – приєднується дієслова, основа яких закінчується на *ㄹ* (*팔다* – “продавати” → *팔리다* – “продаватися”); неправильні дієслова групи *ㄹ*, в яких опускається *ㄹ* і додається *ㄹ* (*누르다* – “давити” → *눌리다* – “бути натиснутим, бути прижатим”); неправильні дієслова групи *ㄷ*, в яких *ㄷ* переходить у *ㄹ* (*싣다* – “вантажити” → *싣리다* – “бути завантаженим”).

4) Суфікси каузативу:

Каузативний стан – позначає дію, яка виконується над об’єктом, виражається у реченні прямим і непрямим відмінками, який не є виконавцем дії, він лише спонукає або стимулює до дії іншого суб’єкта (남수경, 2007, с. 12). Тобто суб’єкт вказує на відносини між “суб’єктом – виконавцем – дією”, у яких змушує виконавця щось робити. (Шевченко, 1993, с. 329)

Ця форма дієслова або прикметника показує, що одна людина або предмет змушує іншу людину або предмет здійснювати деякі дії або надає фізичний вплив на певну людину/предмет, що призводить до здійснення певної ситуації. Іншими словами, одна людина або предмет ініціює дії, які відбуваються іншою

людиною/предметом (або сам здійснює ці дії над ним), стає причиною цих дій. (이정민, 1973, с. 22)

Створення каузативних дієслів відбувається за рахунок додавання суфіксів -이-, -히-, -리-, -기-, -우-, -구-, -추-. Вони дуже схожі на суфікси пасивної форми, і точно так само можуть бути приєднані не до кожного дієслова/прикметника. Слід зазначити, що у деяких дієслів пасивна і каузативного форма збігаються. Наприклад: *보이다* – і “виднітися”, і “показувати”, *들리다* – і “чутися”, і “давати послухати”. А у деяких навпаки будуть розрізнятися, наприклад: *먹히다* – “бути з’їденим”, проте *먹이다* – “годувати”. (김해옥, 2006, с. 121)

Правила приєднання каузативних суфіксів:

- -이- – зазвичай приєднується до основ, що закінчуються на голосні і на ㄱ, ㅍ: *녹다* – “плавитися, танути” → *녹이다* – “плавити, розтоплювати”; *보다* – “дивитися” → *보이다* – “показувати”; *높다* – “високий” → *높이다* – “підвищувати”;
- -히- – приєднується зазвичай до основ, що закінчуються на ㄱ, ㄷ, ㅂ: *입다* – “надягати” → *입히다* – “одягати”; *읽다* – “читати” → *읽히다* – “змушувати читати”;
- -리- – приєднується переважно до основ, які закінчуються на ㄷ, а також до змінюваних основ, що закінчуються на ㄷ: *울다* – “плакати” → *울리다* – “змушувати плакати”; *듣다* – “чути, слухати” → *들리다* – “змушувати слухати, давати слухати”;
- -기- – приєднується переважно до основ, що закінчуються на ㄴ, ㅁ, ㅅ: *신다* – “взувати” → *신기다* – “взувати кого-небудь”; *웃다* – “сміятися” → *웃기다* – “смішити”;
- -우-, -구-, -추- – є досить складними суфіксами і важко виділити певні закономірності правил додавання цих суфіксів до дієслів або прикметників.

Однак, можна зауважити, що до основ, які закінчуються на ㅈ зазвичай приєднують суфікс -추-: *낮다* – “бути низьким” → *낮추다* – “знижувати”; *맞다* – “підходити, бути правильним” → *맞추다* – “вгадувати, прилаштовувати”. (“피동사동 표현의 학습”, 2009, с. 29)

2.3 Афіксальний словотвір прислівників

Умовно афікси, які приєднуються до прислівників також можна поділити на певні категорії/види, які можна виділити під час дослідження морфологічного типу словотвору:

1) Суфікси творення:

а) -껏, -내, -수 – ця група суфіксів використовується для створення відіменникових прислівників, кожен з яких позначає щось конкретне:

- -껏 – “максимально від усього, більше за всіх, серед усіх”: *정성* – “щирість, відданість” при додаванні суфіксу -껏 стане *정성껏*, що означає “широ вкладати душу та старанність”; від усього серця; дуже щиро»; *마음* – “душа, серце” стане *마음껏*, що буде перекладатися як “досхочу; скільки заманеться”;

- -내 – “поки, протягом, від початку і до кінця якогось певного періоду”: *봄* – “весна” → *봄내*, тобто “протягом усієї весни”; *삼년* – “три роки” → *삼년내* – “протягом трьох років”.

- -수 – суфікс, який вказує на те, що дія зроблена самою людиною, про яку йдеться мова: *손* – “рука” буде *손수* – “власними руками, власноруч, самостійно, без допомоги сторонніх людей”.

б) -애, -우, -임 – суфікси, які створюють віддієслівні прислівники. Наприклад: *모르다* – “не знати, не вміти, не розуміти” стане *몰래* – “таємно, крадькома”; *넘다* – “перевалювати за, переходити, виходити за межі” → *너무* – “дуже”; *마치다* – “закінчувати” → *마침* – “якраз, доречі, саме”.

с) -사리, -우, -이 – суфікси, які створюють відприкметникові прислівники. Наприклад: *어렵다* – “складний” → *어렵사리* – “дуже складно”; *맵다* – “гострий на смак” → *매우* – “дуже сильно”; *같다* – “однаковий; схожий” → *같이* – “разом; так само”.

2) Адвербіалізація – перехід різних частин мови у прислівники. Процес адвербіалізації полягає у зміні лексичного і граматичного значення слова без зміни його зовнішньої форми. (*Українська мова*, 1998)

а) адвербіалізація іменників відбувається за рахунок переходу із однієї частини мови у іншу, тобто у прислівник. Наприклад: іменник *저녁* – “вечір,

вечеря (їжа)” перейде у прислівник *저녁* і буде відповідати на питання «коли?», тобто перекладатиметься як “ввечері”.

b) адвербіалізація іменників за допомогою використання граматичних часток, таких як: -대로, -마다, -만큼 тощо.

- -대로 – частка, що використовується для формування ствердження “так як, згідно чогось, як”: *약속* – “обіцянка, домовленність” стане *약속대로* – “згідно домовленності, за домовленністю, так як обіцяв”;

- -마다 – частка, яка вказує на регулярно повторювану дію або на кожен предмет: *아침* – “ранок” буде *아침마다* – “кожний ранок, щоранку”;

- -만큼 – частка, яка показує певний ступінь і може означати “достатньо щоб, до такого ступіню щоб, такий же як”: *엄마* – “мама” стане *엄마만큼* – “як мама”, тобто мається на увазі, що є якийсь певний ступінь схожості з мамою, наприклад, *딸이 엄마만큼 예뻐요.* – “Дочка така ж мила(гарненька), як і її мама”.

c) адвербіалізація дієслівних та прикметникових словоформ (Ковальчук, 2019, с. 89), які можна утворити за допомогою безлічі граматичних суфіксів, таких як, наприклад: -도록, -(으)르 수록, -게, -(으)니까, -지만, -(으)ㄴ데 тощо.

- -도록 – міра, яка вказує на те, що певний ступінь або кількість слова повна: *오래* – “протягом довгого часу, довго” – *오래도록* – “досить протяжно, довго, протягом довгого часу”;

- -(으)르 수록 – сполучне закінчення предикату, що вказує на те, що якщо ступінь прояву чогось, описаного в першій частині пропозиції, посиляться, то ступінь прояву того, що писано в другій частині пропозиції зміниться пропорційно їй: *가다* – “йти” стане *갈수록* – “чим далі, з часом, потрохи, поступово”;

- -게 – частка, яка робить із прикметника прислівник: *그렇다* – “такий, подібний” стане *그렇게* – “таким чином, так”;

- -(으)니까 – сполучне закінчення, яке вказує на те, що зміст першої частини пропозиції є причиною, обґрунтуванням, причиною того, про що йдеться у другій частині пропозиції: *그렇다* – “такий, подібний” буде *그러니까* і матиме

переклад “тому”, як пояснення або наслідок причини у попередньо сказаній ситуації;

- -지만 – вказує на те, що одна дія/предмет протиставляється іншій дії/предмету: *그렇다* – “такий, подібний” → *그렇지만* – “проте, однак”;

- -(으)ㄴ데 – зазвичай цю граматику використовують для опису певної додаткової інформації або для протиставлення, як і попередня граматика: *그렇다* – “такий, подібний” – *그런데* – “проте, однак” буде використовуватися для вираження аргументації стосовно вираженої думки у попередньому твердженні мовця.

2.4 Порівняльні та функційні аспекти в сучасній корейській мові

Досить великий відсоток не лише слів, а й афіксів в корейській мові мають більше, ніж одне значення, а є такі слова, які в перекладі з корейської мови є синонімами, однак вони мають певні граматичні або лексичні обмеження у використанні, які також потрібно ретельно досліджувати.

Для виконання порівняльного аналізу з боку функційного аспекту пропонуємо розглянути наочні приклади різниці використання таких префіксів, як *강-*, *민-*, *무-*, які означають “нестачу”, і *되-* та *재-* – “знову”, а також суфікси *-원-*, *-가*, *공*, *-사*, *-꾼* – вказують на рід занять людини, її професію, та суфікси *-쯤*, *-씩*, *-계*, *-가량* та *-경* – позначають певну приблизність.

1) Префікси *강-*, *민-*, *무-* на перший погляд мають однакове значення – “нестача чогось”, однак у всіх них є відмінності:

- *강-* – зазвичай використовується, коли у предмета не вистачає звичних/властивих йому характеристик: *강기침* – “сухий кашель”, бо зазвичай він вологий та з мокротинням; *강소주* – “соджу без закусок або не змішане з іншим напоєм” (популярний вид в Кореї *소맥* – *소주와 맥주를 섞은 술이다.* – “соджу змішане з пивом”); *강울음* – “награні сльози”, тобто не щирі від певних емоцій, а саме, коли прикидаються засмученим заради певної вигоди.

- *민-* – має більш фізичне значення нестачі (натуральна якість), тобто коли якась річ нічим не прикрашена або її буквально немає в певному місці: *민얼굴* –

“обличчя без макіяжу”, тобто чиста та натуральна краса; *민소매* – “безрукавка, одяг без рукавів”.

- 무- – зазвичай використовується зі словами китайського походження, а також може виступати синонімом префікса протиставлення 불- – використовується з більш абстрактними поняттями, такими як відчуття або емоції, але з іншими типами слів також можна його використовувати: *무감각* – “байдужість, безглуздість, несуттєвість”; *무자비* – “нещадність, безжалість, безсердечність”.

2) Префікси 되- та 재- обидва можуть перекладатися як “знову”, але з трохи різними значеннями:

- 되- – означає повторення дії, тобто додається до дієслів, і може мати значення “назад, знову, напроки, навпаки”: *되묻다* – “запитати знову, перепитати”; *되돌다* – “розвертатися, повертатися назад”.

- 재- – являється префіксом китайського походження, тому частіше за все приєднується до слів китайського походження, а саме іменників, і може мати переклад “повторно, другий, вторичний, пере-, ре-”: *재조직* – “реорганізація”; *재결합* – “возз’єднання”, так кажуть про двох або більше людей/предметів, які з певних причин розійшлися/розпалися і згодом знов сходяться разом, відновлюючи свій зв’язок або стосунки.

3) Суфікси -원, -가, -공, -사 та -꾼 – усі означають певний вид діяльності людини, належність її до якоїсь професії, однак і тут є свої особливості використання:

- -원 – означає “працівник”, зазвичай це та людина, яка зайнята певною діяльністю, а також не можна чітко визначити чи новачок він у цій професії чи ні: *연구원* – “лаборант, дослідник, науковий працівник”, тобто така людина, яка скоріш за все сидить у лабораторії та щось досліджує; *미화원* – “прибиральниця”.

- -가 – використовують для людей, які вже мають певний досвід роботи у конкретній сфері, являється компетентним спеціалістом у певній галузі: *분석가* – “аналітик”, тобто професійно займається аналізом певної інформації про будь-

що; *문장가* – “письменник, літератор”, той, хто має певні визначні здібності до написання та складання текстів.

- *-공* – обмежується у використанні лише до однієї сфер застосування – виробничо-технічної, тобто такої, де застосовується фізична праця людини: *전기공* – “електрик”; *금속공* – “працівник з металами”;

- *-사* – загалом цей суфікс можна назвати синонімом до *-원*, тобто він має значення “професія, фірма, компанія, людина певної професії”: *미용사* – “перукар, візажист”, тобто людина, професією якої є догляд за волоссям та шкірою обличчя; *요리사* – “кухар, кулінар”, тобто людина, професією якої є приготування їжі для особистих або комерційних цілей.

- *-꾼* – на відміну від попередніх суфіксів професій, цей суфікс використовується зазвичай з більш традиційними та давніми професіями: *농사꾼* – “фермер, землероб”; *나무꾼* – “лісоруб”; *사냥꾼* – “мисливець”.

4) Суфікси *-쯤*, *-씩*, *-께*, *-가량* та *-경* – позначають певну приблизність.

- *-쯤* – вказує на приблизність міри, ступіню, часу, місця: *내일쯤* – “десь завтра”;

- *-께* – вказує на приблизність в межах часу та місцерозташування: *동대문께* – “в районі Дондемун”;

- *-씩* – вказує на подільність на певну кількість чогось або розмір: *조금씩* – “потроху, помалу”;

- *-가량* – має значення міри та ступіню, а перекласти можна як “приблизно, десь, близько”: *삼십세가량* – “десь близько тридцяти років”;

- *-경* – суфікс, який має значення “приблизно о певній годині/даті”: *오후 두시경* – “приблизно о другій годині по обіді”.

Отже, виконавши порівняльний аналіз використання тих чи інших афіксів ми вкотре переконались, що префіксальний і суфіксальний словотвір в корейській мові мають свої особливості і використовуються в різних контекстах та мають різні семантичні функції. Часто вони мають взаємодію з граматичними правилами, семантичними значеннями та морфологічними особливостями

корейської мови. Це робить їх важливими елементами мовного аналізу та розуміння структури та функцій слів в корейській мові.

Висновки до Розділу 2

Отже, на конкретних прикладах було розглянуто афіксальний словотвір у сучасній корейській мові, зокрема префіксальний і суфіксальний, їх порівняні та функційні аспекти.

Словотвір іменників є досить великим пластом і налічує понад сотню різноманітних афіксів словотвору, кожен з яких можна поділити на певні класифікації, види, семантичне значення та емоційне забарвлення. Префікс, який додається до іменника, *실-* – має два значення, а саме “тонкий, стрункий, легкий” та “фактичний, дійсний, правдивий”: *안개* – “туман” → *실안개* – “легкий туман”. Суфікс китайського походження *-성* – має значення характеру або певного процесу, якості чи властивості: *역사* – “історія” → *역사성* – “історичність”.

Словотвір дієслів та прикметників являється не менш обширним, ніж іменниковий, і складається здебільшого із префіксів певної характеристики дії (спрямованність, стан тощо) та суфіксів пасиву і каузативу. Префікс *짓-* – у поєднанні з дієсловом має семантичне значення “сильно, суворо, грубо, абияк”: *밟다* – “ступати, наступати ногою, докучати” → *짓밟다* – “давати, втопувати, чавити ногою”. Дієслова пасивного утворюються за допомогою суфіксів *-이-*, *히-*, *-리-*, *-기-*. Каузативні дієслів створюються за рахунок додавання суфіксів *-이-*, *-히-*, *-리-*, *-기-*, *-우-*, *-구-*, *-추-*. У деяких дієслів пасивна і каузативного форма збігаються або розрізняються: *들리다* – і “чутися”, і “давати послухати”; *떡히다* – “бути з’їденим”, проте *떡이다* – “годувати”.

Суфікс творення прислівників *-내* – означає “протягом, від початку і до кінця певного періоду”: *봄* – “весна” → *봄내* – “протягом усієї весни”. Адвербіалізація за допомогою *-게* – частки, яка робить із прикметника прислівник: *그렇다* – “такий, подібний” стане *그렇게* – “таким чином, так”.

ВИСНОВКИ

Отже, не лише Корея має багату насичену подіями історію, яка зробила її такою, яку ми можемо бачити цю країну на сьогоднішній час, а й корейська мова має досить обширну історію походження, суперечливі моменти, які й зараз активно обговорюються у колах інтелектуальної еліти. А також можемо спостерігати, як мова змінюється з плином часу, розвитком технологій та комунікацій, поширюється різноманітними запозиченнями та має тенденцію до спрощень і скорочень, через бажання якнайшвидше поділитися певними подіями. Після дослідження данної галузі можна зробити певні висновки:

1. Словотвір – це вчення про словотворення, яке зберігає та поповнює лексичний склад мови. За одними лінгвістами в корейській мові існують такі види словотвору: запозичення, складання та деривація. А інші філологи поділяють словотвір на такі способи: фонетико-морфологічний, або безафіксий; лексико-синтаксичний, морфолого-синтаксичний та морфологічний.

2. Морфологічний словотвір корейської мови ґрунтується на принципі зміни основи та додаванні різноманітних афіксів. Корейська мова має дві групи афіксів – лексичні та граматичні. Лексичні афікси використовуються для створення нових слів або зміни значення старих слів, тоді як граматичні афікси додаються до основи, щоб утворити різні граматичні форми та закінчення.

3. Морфологічні моделі для формування термінів є одними з найбільш використовуваних моделей у корейській мові, оскільки вони демонструють високу ефективність, а також дозволяють утворювати відносно короткі слова, для економії часу мовця. Ця особливість робить морфологічні методи особливо придатними для створення слів чи термінів, оскільки однією із загальноприйнятих характеристик термінів є те, що термін повинен бути коротким.

4. Словотвір іменників є досить великим пластом і налічує понад сотню різноманітних афіксів словотвору, кожен з яких можна поділити на певні класифікації, види, семантичне значення та емоційне забарвлення. Наприклад, префікс *실-* – має два значення, а саме “тонкий, стрункий, легкий” та “фактичний,

дійсний, правдивий”: *살안개* – “легкий туман”; суфікс китайського походження -*성* – має значення характеру або певного процесу, якості чи властивості: *역사성* – “історичність”.

5. Словотвір дієслів та прикметників являється не менш обширним, ніж іменниковий, і складається здебільшого із префіксів певної характеристики дії (спрямованність, стан тощо) та суфіксів пасиву і каузативу. Наприклад, префікс *짓-* – має семантичне значення “сильно, суворо, грубо, абияк”: *짓밟다* – “давити, втоптувати, чавити ногою”. Дієслова пасивного утворюються за допомогою суфіксів -*아-*, -*히-*, -*리-*, -*기-*. Каузативні дієслова створюються з додаванням суфіксів -*아-*, -*히-*, -*리-*, -*기-*, -*우-*, -*구-*, -*추-*. Певні дієслова у пасиві і каузативі збігаються або розрізняються: *보이다* – “виднітися”, “показувати”; *떡히다* – “бути з’їденим”, *떡이다* – “годувати”.

6. Суфікс творення прислівників -*내* – означає “протягом, від початку і до кінця певного періоду”: *봄내* – “протягом усієї весни”. Адвербіалізація за допомогою -*게*: *그렇다* – “такий, подібний” → *그렇게* – “таким чином, так”.

7. Порівняльний аналіз з боку функційного аспекту було виконано, використовуючи префікси *되-* і *재-* – обидва можуть перекладатися як “знову”, але з трохи різним значенням: *되-* – означає повторення дії, тобто додається до дієслів, і може мати значення “назад, знову, напроти, навпаки”: *되묻다* – “запитати знову, перепитати”. *재-* – являється префіксом китайського походження, тому частіше за все приєднується до слів китайського походження, і має переклад “повторно, другий, вторичний, пере-, ре-”: *재조직* – “реорганізація”.

8. Порівняльний аналіз з боку функційного аспекту було виконано, використовуючи суфікси -*원*, -*가*, *공*, -*사*, -*꾼* – вказують на рід занять людини, її професію, однак тут є свої особливості використання: -*원* – означає “працівник”, зазвичай це та людина, яка зайнята певною діяльністю, а також не можна чітко визначити досвід у професії: *연구원* – “лаборант, дослідник, науковий працівник”. -*가* – використовують для людей, які вже мають певний досвід роботи у конкретній сфері, являється компетентним спеціалістом у певній галузі: *분석가* – “аналітик”, тобто професійно займається аналізом певної інформації про будь-

що. -공 – обмежується у використанні лише до однієї сфери застосування – виробничо-технічної, де застосовується фізична праця людини: 전기공 – “електрик”. -사 – загалом цей суфікс можна назвати синонімом до -원, тобто він має значення “професія, фірма, компанія, людина певної професії”: 미용사 – “перукар, візажист”, тобто людина, професією якої є догляд за волоссям та шкірою обличчя. -꾼 – на відміну від попередніх суфіксів, використовується зазвичай з більш традиційними професіями: 농사꾼 – “фермер, землероб”.

Отже, ми виконали усі встановлені задачі, дослідивши словотвір та його особливості, дізнались про різні способу творення слів, а на практичному порівнянні використання тих чи інших афіксів ми вкотре переконались, що префіксальний і суфіксальний словотвір в корейській мові мають свої особливості і використовуються в різних контекстах та мають різні семантичні функції. Часто вони мають взаємодію з граматичними правилами, семантичними значеннями та морфологічними особливостями корейської мови. Це робить їх важливими елементами мовного аналізу та розуміння структури та функцій слів в корейській мові.

Розглянувши все вищесказане ми досягли поставлених завдань.

ANNOTATION

Nowadays, the Korean language is one of the most interesting languages in the world and one that is dynamically developing every day. Due to its long history and the influence of other cultures, the Korean language has become unique and has many features that are worth exploring even today.

At the current stage of the development of the Korean language, there are numerous changes and trends affecting its use and understanding. Korean is one of the most important languages in the world, which has a rich history and cultural heritage. Today, the Korean language is at a stage of intensive development, changing certain rules of grammar, adding a large percentage of newly created and borrowed vocabulary, which is due to globalization and the growing influence of Korea in the world.

The topic of this research work is the need to systematize the various prefixes and suffixes of the Korean language for a better understanding of certain aspects of this language and the ability to easily use or form words with the help of these ways of word formation.

The subject of the study is the patterns of prefix and suffix word formation in the modern Korean language.

The purpose of this work is to study different types of prefix and suffix word formation in the modern Korean language from a comparative or functional aspect.

This research paper examines the peculiarities of the development of the Korean language, including disputed historical facts, the typology of the Korean language word-formation, morphological, namely prefix and suffix word-forms, as well as comparative and functional aspects of these types of word-forms depending on their use in certain contexts.

After researching this field, certain conclusions can be drawn:

1. Word formation is the doctrine of word formation, which preserves and supplements the lexical composition of the language.
2. The morphological vocabulary of the Korean language is based on the principle of changing the base and adding various affixes.

3. The Korean language has two groups of affixes - lexical and grammatical. Lexical affixes are used to create new words or change the meaning of old words, while grammatical affixes are added to the stem to form different grammatical forms and endings.

4. Morphological models for the formation of terms are among the most used models in the Korean language, because they demonstrate high efficiency and also allow the formation of relatively short words to save the speaker's time.

5. The word formation is a rather large layer for study and research, so it should be carefully considered using various dictionaries, grammar guides, scientific works, etc.

6. The word-form of nouns is a rather large layer and includes more than a hundred different affixes of the word-form, each of which can be divided into certain classifications, types, semantic meaning and emotional color.

7. The vocabulary of verbs and adjectives is no less extensive than that of nouns and consists mostly of prefixes of a certain characteristic of the action (direction, state, etc.) and suffixes of the passive and causative.

8. And the word formation of adverbs occurs only through the use of suffixes or with the help of adverbialization, which allows different parts of speech to become adverbs.

9. By means of a comparative analysis of the use of certain affixes, we were convinced that prefix and suffix word formations in the Korean language have their own characteristics and are used in different contexts. They have different semantic functions, which makes them important elements of language analysis and understanding of the structure and functions of words in Korean language.

To sum up, all the assigned assignments were completed with the help of the above-mentioned tasks.

Key words: word formation, morphology, morphological word formation, affix, prefix, suffix.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Д'яков, А. С., Кияк, Т. та Куделько, З., (2000). *Основи терміотворення: семантичні та соціолінгвістичні аспекти*: монографія. Київ: КМ Academia.
- Загнітко, А. П., Познанська, В. Д., Омельченко, З. Л. та Мозгунов, В. В., (1998). *Українська мова: Словник-довідник*.
- Кан, В. Д., (2007). *Словотвірна афіксація в зіставному аспекті*. Східний світ №1. 106–107.
- Карпека, Д. А., (2018). *Грамматика Корейського языка*. Санкт-Петербург: Восточный экспресс. Т. 2.
- Ковальчук, Ю. А., (2019). *Словотвір корейської мови*: навч. посіб. Київ: Вид. дім Дмитра Бураго.
- Кочерган, М. П., (2001). *Вступ до мовознавства*: підручник. Київ: Академія.
- Мазур, Ю. Н., (1960). *Корейский язык*. Москва: Издательство восточной литературы.
- Рижков, А. Г., (2007). *Юридична термінологія корейської мови*: структура та семантика: дис. Київ.
- Шевченко, Л. Ю. (1993). *Сучасна українська мова: довідник*. Київ: Либідь.
- Шестакова, О. В., (2020). Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. *Морфологічний спосіб творення лінгвістичних термінів корейської мови*. 111–115.
- Johanson, L., (2006). *Altaic languages. Encyclopedia of language & linguistics*. с. 170–172.
- Lee, K.-M. та Ramsey, S. R., (2011). *A history of the Korean language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Miller, R. A., (2008). *Comparing Japanese and Korean*.
- Poppe, N., (1965). *Introduction to Altaic linguistics*. Wiesbaden: Otto Harrassowitz.

Ramstedt, G. J., (1939). *A Korean grammar*. Helsinki: Suomalais-ugrilainen seura.

Sohn, H. M., (2001). *The Korean Language*. Cambridge University Press.

Song, J. J., (1991). *Korean relative clause constructions: Conspiracy and Pragmatics*. Australian Journal of Linguistics. 11(2), 195–197.

Song, J. J., (2005). *Korean language: structure, use and context*. Taylor & Francis Group.

김해옥, (2006). 문학교육과 어휘교육. 새미.

남수경, (2007). 한국어 피동문의 문법적 연구. 서울대학교 박사학위 논문.

네이버 사전 (NAVER dictionary) URL: <https://dict.naver.com/>

다음 영어사전 (daum korean english dictionary) URL: <https://dic.daum.net/index.do?dic=eng>

이정민, (1973). Abstract Syntax and Korean with reference to English. Ph. D. dissertation, Indiana University.

접사 - 접두사 & 접미사. 네이버 블로그 | 이데아국어. URL: <https://m.blog.naver.com/PostView.naver?blogId=idea013&logNo=222875568597&proxyReferer=>

피동 사동 표현의 학습 내용 선정과 교육 방안 연구 김소라 건국대학교 교육대학원 석사학위 논문, (2009).

(학여와 함께 하는) 국어학 박진호태학사, 재귀사, 학여회 편, (2009). c. 45–48.